



A Győri Ítéltábla

Mf.V.30.053/2020/6.

A Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Liptákné Szántó Irén (Helység2/4, .) meghatalmazott által képviselt felperes (Helység2/4,) felperesnek a dr. Keserű Eszter Ügyvédi Iroda (eljáró ügyintéző: dr. Keserű Eszter ügyvéd, Helység3, .) által képviselt Kft1. (cím1.) alperes ellen munkaviszony jogellenes megszüntetésével okozott kár megfizetése iránt indított perében a település1-i Törvényszék 2020. május 22-én kelt 24.M.70.035/2020/12. sorszám alatti ítéletével szemben az alperes által 14. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A felek a fellebbezési eljárással kapcsolatosan felmerült költségeiket maguk viselik.

Az ítéltábla kötelezi az alperest, hogy külön felhívásra az állam javára fizessen meg 302.750 (háromszázkettőezer-hétszázötven) forint feljegyzett fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] A másodfokú bíróság irányadó tényállásként az alábbiakat fogadta el:

[2] A felperes technikai operátor munkakörben dolgozott alperesnél 1996. szeptember 1. napjától kezdődően. Az alperes település1-i gyárában jégkrémgyártás folyik, a felperes 2018. október 15-én előre tervezett karbantartási tevékenységet végezett a hűtőalagútban

(tunelben). Ezen munkálatokra a gyártás során a hétvégi időszakban rendszeresen szükség van, ezért a felperes ezeket a munkákat nem csak a gyári nagy leállás időszakában végezte. A felperes munkatársával együtt végezte a karbantartási, zsírzási munkát mozgó géplánc mellett. Az alperes munkavédelmi vezetője, Vezető1 a felperes munkavégzése idején arra járt és azt észlelte, hogy álló helyzetből elindult a tunellánc a tunelen kívül, ezért a tunelajtóhoz ment megnézni, hogy ki működteti a gépet. Ekkor látta, hogy a felperes és munkatársa bent álltak a tunelgépben a mozgó géplánc mellett és a karbantartási munkát végzik. Vezető1 azonnal leállította a munkát, kihívta a tunelből a felperest és munkatársát, megkérdezte azt, hogy van-e engedélyük a tunelben történő munkavégzésre. Engedélyt a felperes és munkatársa nem tudott felmutatni. Ekkor állította le a munkavégzést az alperes munkavédelmi vezetője.

A felperes 2018. évben október hónapig 11 alkalommal végzett karbantartási, kenési, zsírzási előkészítő munkákat ennél a gépnél előzetes engedélykérés nélkül.

[3] Az alperes 2018. október 3-án a perbeli esetet megelőzően munkavédelmi oktatást tartott, melyen a felperes is részt vett. Az oktatásvezető Vezető1 volt. Az oktatáshoz készült prezentáció 27. oldalán felsorolásra kerültek azok a veszélyes tevékenységek, melyek elvégzéséhez előzetes munkaengedély szükséges. Ebben a felsorolásban nyolcadik elemként szerepel a „lassú járatás védőburkolat nélkül”. Az „Aranyszabályok” az alperes 2018-ban hatályos munkavédelmi szabályzatát tartalmazta. Az „Aranyszabályok” biztonsági szabályai között került feltüntetésre, hogy a lassú gépjáratás tevékenység végzéséhez írásbeli munkaengedély szükséges. A tunelgéphez történő munkavégzéshez az engedélykéréshez szükséges nyomtatvány 2018. október előtt nem volt rendszeresítve az alperesnél, ezért, ha engedélyköteles munka felmerült, azt a munkavállalóknak kellett jelezni az alperes felé és szóban kellett engedélyt kérni. 2018. októbert követően rendszeresített az alperes nyomtatványt a munkavégzéshez. A munkavállalók rendszeresen lassú járatás közben olajozták a gépet, az új munkavállalókat is ennek megfelelően tanították be.

[4] 2018. október 15-én a felperes munkavégzését és eljárását az alperes szabálytalannak tekintette, mert a művelethez engedélyt nem kért, ezért az alperes 2018. október 19-én azonnali hatályú felmondással megszüntette a felperes munkaviszonyát 2018. október 26. napjával. A felmondás indoklása szerint 2018. október 15-én a felperes megszegte az alperes településl-i-gyárának munkavédelmi szabályzatát. Az „Aranyszabályokban” rögzített előírásokkal ellentétben nem kért engedélyt a munkavédelmi vezetőtől a folyamatban lévő, tunelben végzett karbantartási, zsírzási és kenési munkák elvégzéséhez. A felperes ezzel súlyosan gondatlan magatartást tanúsított, lényeges kötelezettségét jelentős mértékben megszegte, veszélyeztette a saját és munkatársa biztonságát. Korábbi szabályszegése 2018. március 23-án történt, amiért írásbeli figyelmeztetésben részesült. A súlyosan kötelezettségszegő magatartása nem teszi lehetővé a munkaviszonya további fenntartását.

[5] A felperes kereseti kérelmében a felmondás jogellenessége miatt 90 nap felmondási időre járó távolléti díját, valamint végkielégítést igényelt a 22 év munkaviszony alapján a kollektív szerződésben rögzített 6,6 hónapra járó bér alapulvételével. Keresetét azzal indokolta, hogy a felmondásban előre rögzítették a munkaviszony megszűnésének napját, 2018. október 26-át, ezzel ellentétben azonban a felmondást azonnali hatályú felmondásként tüntették fel. Eltúlzottnak tartja a munkáltató intézkedését, mert nem tanúsított súlyosan

gondatlan magatartást és nem veszélyeztetett senkit. Sokszorosan begyakorolt, több operátor által is évekre visszamenőleg minden vasárnap végrehajtott műveletet végzett, amely addig nem volt engedélyköteles. Az alperes említette, hogy majd az lesz, de nem konkretizálta, hogy mely munkafolyamat mi alapján és mikortól lesz engedélyköteles.

[6] Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a felperes munkaviszonya jogszerűen került azonnali hatállyal megszüntetésre. Az alperesnél 2016. óta van érvényben az „Arany szabályok”, mint munkavédelmi szabályzat, amelynek egyik pontja szerint bizonyos tevékenységek esetén írásbeli engedélyt kell kérni a munkavállalónak. Ilyen volt a tunelben, hűtőalagútban végzett karbantartási, zsírzási, kenési munkafolyamat. A gép ajtajának kinyitása a gép burkolatának megbontását jelentette. A felperes által végzett karbantartási munka során a gép lánc mozgott. A fenti tevékenység olyan munkálatnak minősült, amelyhez engedélyt kellett kérnie a felperesnek. Az „Arany szabályokat” ismerték a munkavállalók és a falra is kihelyezett formában rendelkezésre állt az üzem több pontján is. Az engedélyt a felperesnek a munkavédelmi vezetőtől vagy a termelésvezetőtől kellett kérnie, akik az engedélyben meghatározták az elvégzendő munka kockázati tényezőit és meghatározták a biztonságos munkavégzés feltételeit. Az engedélykérésnek az volt a célja, hogy a konkrét tevékenységre előírt intézkedéssel, előírással kizárja vagy minimalizálja a veszélyeket. A munkavédelmi szabályok előírásáért és betartásáért a munkáltató a felelős, ezért bármilyen balesetet megakadályozni kívánt a szabályok rendszeresítésével. A felperes tudott az engedélykérési kötelezettségről, mert egy korábbi esetben munkavédelmi szabálytalanság kapcsán az eset bekövetkezése előtt pár nappal tartott emlékeztető tájékoztatást személyesen az igazgató az engedélykérés szükségességéről. A felperes részt vett az oktatáson, ezért tudomása volt arról, hogy az általa végzett munkafolyamat engedélyköteles. Az engedélykérési kötelezettséget az alperes írásban szabályozta, melyet a gyárban figyelemfelhívó módon a falra több helyen is kihelyezett, továbbá a munkavédelmi oktatás során is ismertette a munkavállalókkal.

[7] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 1.182.615 forint kártérítést, valamint 2.601.753 végkielégítést.

Kötelezte továbbá az alperest, hogy fizessen meg az állam javára 227.062 forint illetéket, valamint Veszprémi Törvényszék Gazdasági Hivatalának külön felhívásra 159.204 forint szakértői díjat. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

[8] Az elsőfokú bíróság ítéletét a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 78. §-a, a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Mvt.) 2. § (3) bekezdése, 12. §-a, 39. § (1) bekezdése, 42. §-a, 54. § (7) bekezdése, 87. § 11. pontja és a 10/2016. (IV.5.) NGM rendelet alkalmazásával hozta meg.

[9] Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása szerint, az alperes az Mvt. által előírt szabályokat nem megfelelően tartotta meg, mivel a karbantartás idején végzendő konkrét munkafolyamatok szabályszerűségéről és engedélykötelezettségéről munkavédelmi oktatás keretében nem gondoskodott, ugyanakkor változtatta a biztonságos munkavégzés követelményeit, ennek következtében a felperes nem volt abban a helyzetben, hogy

megismerje az erre vonatkozó konkrét munkáltatói szabályokat, utasításokat és információkat. A tunelgép magyar nyelvű kezelési és karbantartási utasítással nem rendelkezett, ezért a felperes nem ismerhette annak konkrét és részletes szabályait, hogy a tunelgépen a karbantartást hogyan kell szabályszerűen elvégezni, mi a munkáltató által elvárt szabályszerű munkavégzés, kiterjedően az engedélykérési kötelezettségre is. Az alperes ezen mulasztása okozott bizonytalanságot a munkavállalóknál, a felperesnél, ezért nem kért engedélyt a lassú gépjáratást is megvalósító karbantartási munkához. Az engedélykérés elmulasztásával a felperes valóban megsértette a munkáltató belső utasítását, azonban nem volt dokumentált gyakorlat a gépjáratás közben végzett kenési munkákhoz kiadott munkaengedélyekre. A szabályok változásakor az alperes nem adott konkrét, egyértelmű oktatást, valamint az ellenőrzési kötelezettségét is elmulasztotta, mivel a felperesre bízta azt, hogy eldönthesse, az általa végzett munkafolyamat során alkalmazott munkamódszer megfelel-e a munkáltató által elvárt gyakorlatnak és a felperesre bízta azt, hogy engedélyt kér-e ezen munkafolyamathoz. A kialakult gyakorlat miatt került sor arra, hogy a felperesben bizonytalanság alakult ki, nem rendelkezett kellő ismerettel ahhoz, hogy megtarthassa az alperes belső munkavédelmi szabályzatát, és ez vezetett ahhoz, hogy nem kért engedélyt a lassú gépjáratást is megvalósító karbantartási munkához.

[10] Az alperes törvényes határidőn belül előterjesztett fellebbezésében a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 369. § (3) bekezdés a) és c) pontja alapján kérte a felülbírálati jogkör gyakorlását a másodfokú bíróságtól és a Pp. 383. § (2) bekezdése szerint kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását akként, hogy a felperes keresetét utasítsa el a másodfokú bíróság.

[11] Az alperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság bizonyítási eljárásának eredménye okszerűtlen, tekintettel arra, hogy az elsőfokú bíróság lényeges, az alperes álláspontját alátámasztó tényállási elemeket hagyott figyelmen kívül, illetve a megállapított tényekből részben helytelen jogi következtetést vont le. Az alperes szerint megállapítható, hogy a felperes tudatában volt a követendő munkavédelmi szabálynak, azt megszegte és ezzel kapcsolatban az alperes terhére mulasztás nem esik.

[12] Az alperes szerint nem szegte meg az Mvt. 54. § (7) bekezdésében foglaltakat, mivel rendszeresen tartott ellenőrzéseket, ezt igazolja Tanú1 munkavállaló és a felperes perbeli esete is. A felperes felettese Tanú2, ahogyan tanúvallomásában elmondta kifejezetten felszólította a felperest a tunelgép álló helyzetben való kenésére, majd később arra, hogy a gép elindításához engedély kérése szükséges. Ezeket a munkáltatói ellenőrzésre vonatkozó tényeket nem vette figyelembe az elsőfokú bíróság.

[13] Az Mvt. 55. § (1) bekezdés b) pontjának betartásával kapcsolatban az alperes előadta a felperes tudatában volt, hogy mi lett volna a helyes eljárásrend, mivel az „Aranyszabályok”, mint munkavédelmi szabályzat hozzáférhető és köztudomású volt, továbbá a felperes részt vett a munkavédelmi oktatáson és a gyárigazgató beszédén, ahol felhívták a munkavállalók figyelmét az engedélykérés beszerzésére. Az alperes szerint az elsőfokú bíróság nem értékelte azt a felperes felelősségét, szabályszegését alátámasztó körülményt, hogy a felperes felettese, ahogyan tanúvallomásában is elmondta

félreérthetetlenül utasította a felperest a nagykarbantartási időszakban, hogy ha a tunelt elindítja és lassú járatást végez, kérjen engedélyt.

[14] Az alperes csak olyan szabályok betartását követelte meg a munkavállalóktól, melyeket a munkavédelmi szabályzat alapján be kellett tartani, amit a gyárigazgatói beszéd és a felettes utasítása is nyilvánvalóvá tett. A munkafolyamat elvégzésekor a felperes nem kockázatelemzésből és a gépkönyvből szerzett információt, hanem a konkrét utasításból, ezért a kockázatelemzés eltérése, és a magyar nyelvű gépkönyv hiánya nem játszott szerepet az azonnali hatályú felmondást megalapozó esetben.

[15] Az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta Tanú3 műszakvezető és Vezető1 munkavédelmi felelős tanúvallomásaival alátámasztott tényállási elemet, hogy a felperes tudatában volt annak, hogy az általa végzett karbantartási munkához engedélyt kellett volna kérnie. A szabályszegés után készült jegyzőkönyv is alátámasztja, hogy felperes és Tanú4 munkatársa is külön-külön elismerték, hogy tudtak az engedélykérés szükségességéről.

[16] Az alperes szerint téves az elsőfokú bíróság ítéletének [26] bekezdésében szereplő megállapítás, miszerint az alperes a felperesre bízta, hogy eldönthesse, hogy az általa végzett munkafolyamat során alkalmazott munkamódszer megfelel-e a munkáltató által elvárt gyakorlatnak, és a felperesre bízta azt, hogy engedélyt kér-e a munkafolyamathoz. Ezzel szemben a felperes nem volt mérlegelési és döntési helyzetben, hiszen a felettesétől kifejezett utasítást kapott, amit nem hajtott végre.

[17] Az alperes szerint téves az elsőfokú bíróság azon megállapítása, hogy az alperes nem határozta meg konkrétan, melyek az engedélyköteles munkák, mivel az „Aranyszabályokban” szerepel, hogy a lassú gépjáratáshoz írásbeli engedély szükséges. Ezért az „Aranyszabályoknak” és az előadottaknak megfelelően, nem maga a kenési tevékenység volt engedélyköteles, hanem a lassú gépjáratás, tehát ennek megfelelően a felperest felettese, nem a kenés, hanem a lassú gépjáratás tekintetében utasította az engedély beszerzésére.

[18] Az alperes előadta, hogy nem helytálló az elsőfokú bíróság azon megállapítása, melyet a tényállás körében a [3] bekezdésben tett, miszerint a munkavállalók rendszeresen lassú járatás közben olajozták a gépet, ezt támasztották alá Tanú5, Tanú6 és Tanú7 tanúk vallomásai is. Emiatt nem volt dokumentált gyakorlat az alperesnél a gépjáratás közben végzett kenési munkákhoz kiadott munkaengedélyekre.

[19] Az alperes sérelmezte, hogy nem értékelte az elsőfokú bíróság az azonnali hatályú felmondás okszerűségének vizsgálatakor, hogy a felperes szabályszegő magtartásával korábban is kárt okozott a munkáltatónak, amikor a mosatási szabályt szegte meg.

[20] A felperes a fellebbezésre tett észrevételében a fellebbezés elutasítását és az ítélet helybehagyását kérte. Álláspontja szerint az alperes nem tudta bizonyítani, hogy megváltoztatta a 12 éve érvényben lévő munkafolyamatot. A felperes hivatkozott Tanú8, Tanú5, Tanú6 és Tanú7 tanúk vallomására, hogy a gép olajozását rendszeresen mozgó helyzetben végezték, és ehhez 2018 októbere előtt nem kellett engedélyt kérni. A 2018. október 3-i oktatási anyagban az szerepel, hogy engedélyt „lassú gépjáratás védőburkolat

nélkül” esetén kell kérni, a felperes pedig úgy hajtotta végre a kenési folyamatot, hogy a védőburkolat a helyén volt. A felperes szerint az „Aranyszabályokban” szereplő lassú gépjáratáshoz való engedélykérés csak felületesen, címszóban határozza meg a műveletet, de nem határozza meg pontosan a munkafolyamatot és annak szabályos végrehajtását.

[21] Az alperes fellebbezése megalapozatlan.

[22] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a 2016.évi CXXX.tv. (Pp.) 376. §-ban írtakra utalva tárgyaláson kívül bírálta el, a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között, a Pp. 369. § (3) bekezdés a) és c) pontjában írt felülbírálati jogkörben eljárva.

[23] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság széles körben folytatta le a bizonyítási eljárást, a tényállást részletesen feltárta, levont jogkövetkeztetéseivel, érdemi döntésével a másodfokú bíróság egyetértett.

[24] Az alperes fellebbezését arra alapította, hogy az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló tanúvallomásokot, valamint az „Aranyszabályok” tartalmát tévesen értelmezte. A másodfokú bíróság vizsgálta, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékok értékelését a Pp. 279. §-ában foglaltaknak megfelelően értékelte-e.

[25] A felperes kereseti kérelmének jogalapjaként arra hivatkozott, hogy az alperes az azonnali hatályú felmondás indokolásával az Mt. 78. § (1) és (2) bekezdésében írtakat megsértette, ami ezért jogellenes. A jogellenes azonnali hatályú felmondás jogkövetkezményének alkalmazását kérte az Mt. 82. §-ában írtak alapján.

[26] A másodfokú bíróság osztotta az elsőfokú bíróság által kifejtett álláspontot arra vonatkozóan, hogy az alperes az elsőfokú eljárás során bizonyította, hogy felperes 2018. október 3-án a munkavédelmi oktatáson részt vett, és igazolta, hogy az oktatáson milyen tartalmú tájékoztatás hangzott el, továbbá az „Aranyszabályok”, mint munkavédelmi szabályzat tartalmát is bizonyította. Ezek a bizonyítékok alátámasztották, hogy az alperes azonnali hatályú felmondásában a felperes terhére rótt munkaviszonyból származó lényeges kötelezettségzegés megvalósult. 2018. október elejétől a munkavédelmi oktatás és a munkavédelmi szabályzat tartalmazta, hogy a munkavállalóknak karbantartási munkák elvégzésénél a tunel álló helyzetben való kenésére, a gép elindításához előzetesen engedélyt kellett kérni. Engedély beszerzése nélkül a védőburkolatot megbontani, és lassú járatás mellett karbantartási tevékenységet végezni nem lehetett.

Az elsőfokú bíróság helyesen értékelte azt a tényt is, hogy a 2018. októbert megelőző időszakban - a felperes foglalkoztatása során - több mint 10 éven át az alperes által elfogadott gyakorlat volt a karbantartási munkák végzésénél, hogy a kenési, zsírzási munkát engedélykérés nélkül végezték a karbantartási tevékenység során.

[27] A felperes 2018. október 16-ai meghallgatásakor felvett jegyzőkönyv is tartalmazta, hogy az új gyakorlat még nem rögzült a tevékenység végzéséhez kapcsolódóan.

A meghallgatott tanúk vallomása is alátámasztotta, hogy 2018. októberétől változott a karbantartási tevékenységre vonatkozó alperesi munkavédelmi gyakorlat, a felperes is erre hivatkozott a 2018. október 15-ei ellenőrzéskor. A felperes a munkavédelmi szabályokat, melyekre a 2018. októberi munkavédelmi oktatáson a munkavállalók figyelmét az alperes felhívta, valóban megszegte, de ez a kötelezettségszegés nem szándékosan, és nem súlyos gondatlansággal valósult meg. A felperes kötelezettségszegő magatartása, a karbantartási munkához szükséges az előzetes engedély kérésének elmulasztása gondatlan magatartásnak minősül, és nem az Mt. 78. § (1) bekezdés a) pontjában írt szándékos, vagy súlyos gondatlan magatartásnak.

A felperes az elsőfokú eljárás során bizonyította, hogy az alperesnél a változó gyakorlat, a karbantartási munkákhoz kapcsolódó előzetes engedélykéréshez kötött feladatok köre nem volt teljesen egyértelmű, ezért sem tekinthető a felperesi kötelezettségszegés szándékosnak, illetőleg olyan súlyúnak, amely az alperes részéről a legsúlyosabb szankció, az azonnali hatályú felmondás alkalmazását indokolná.

[28] A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a Pp. 279. §-ban írtakat nem sértette meg, a bizonyítékokat, különösen a tanúk nyilatkozatait és az okirati bizonyítékokat tartalmuknak megfelelően, okszerűen értékelte. Az elsőfokú bíróság a hivatkozott anyagi jogszabályokat is helyesen értelmezte és alkalmazta.

[29] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdésére utalva helybenhagyta, az indokolást részben kiegészítette a fentiek alapján.

[30] Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, elvesztességére tekintettel a Pp. 81-83. §-ában írtak alapján a fellebbezési eljárásban felmerült költségeket viselni köteles. Az 1990. évi XCIII. tv. 46. §-ában rögzítettek figyelembe vételével határozta meg a fellebbezési illetékfizetési kötelezettséget a másodfokú bíróság.

[31] A Pp. 365. § (1) bekezdése szerint az ítélettel szemben nincs helye fellebbezésnek.

Győr, 2021. január 12.

Dr. Mózsa Gábor sk.

Dr. Bartus Erika sk.

Dr. Ferenczy Tamás sk.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

